

Teraz progi przekrocz i wejdź na dziedziniec,
Gdzie usłyszysz o inkaskiej księżniczce Uminie,
Której ojcem był Sebastian Berzeviczy
Podróżnik, co żywot wiódł awanturniczy.

Poślubił on Indiankę szlachetnego rodu.
Gdy musiał uciekać z Uminą z powodu
Upadku powstania, w Niedzicy się skryli.
Trafił tu testament Inków razem z nimi.

Pismem węzełkowym quipu napisany,
Pod progiem zamku był dobrze schowany.
Umina przez prześladowców zaszytletowana,
W srebrnej trumnie została pochowana.

Na dziedzińcu, gdzie ☐ ☐ ☐ ☐ liczby ma złote,
Wejście do muzeum, gdzie zagłdnij potem.
Teraz skieruj kroki znów do głównej bramy,
Tu na pewno nie spotkasz dzisiaj białej damy.

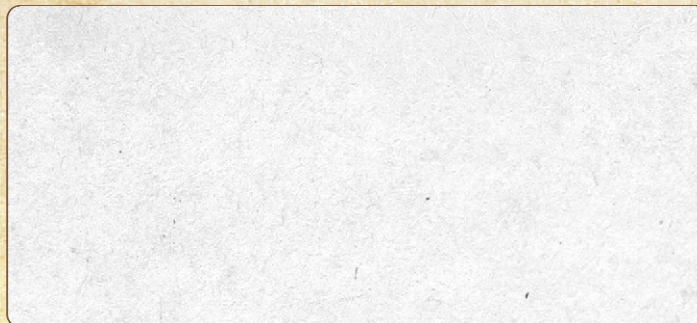
Jeśli spojrzysz w prawo, Czorsztyń w dali widać.
Zamek, co historii musi inne skrywać.
Choć Cię może nęcić jego czar z daleka,
Na skarb czas już nadszedł, więc dłużej nie zwlekaj.

Na dole nie przegap tutejszej armaty,
Co strzegła właścicieli majątków bogatych.
Strzeż się potworów, co armatę trzymają,
☐ ☐ ☐ rybie uchwyty strasznie wyglądają.

Szukaj aż znajdziesz na armacie imię,
☐ ☐ ☐ Coratsa, a skarb Cię nie minie.
Przed armatą znajdziesz dwa słupy z kamieni
Jeden obejdź a oczy swe skieruj ku ziemi.

Hasło już odczytaj z zebranych literek,
Nie bój się nie spotkasz z hasła bohaterek.

Miejsce na skarb

Twórcy questu:

Kacper Strączek, Karol Milaniak, Mateusz Koterba,
Patrycja Ożóg, Ania Stroczyńska, Karina Janosz,
Dominika Milaniak, Natalia Knutelska, Emilia Sowa,
Dominik Kordecki, Łukasz Połka, Paweł Sołtys,
Anna Krzysik, Emilia Kiedziuch, Wiktoria Krzysik, Karolina
Cipta, Wiktoria Janeczek, Aleksandra Stroncsek, Anna
Tomasz, Wojciech Radecki, Zuzanna Magiera,
Elżbieta Łukuś, Natalia Niemiec

Rysunki:

Emila Kiedziuch, Dominik Kordecki, Zuzanna Magiera

Opiekun questu:

Natalia Niemiec, Gmina Łąpsze Niżne
Tel. 18 262 89 27
E-mail: n.niemiec@lapszenizne.pl

Organizator:

Gmina Łąpsze Niżne

Konsultacje:

Barbara Kazior, Trener Questingu,
Fundacja Miejsc i Ludzi Aktywnych

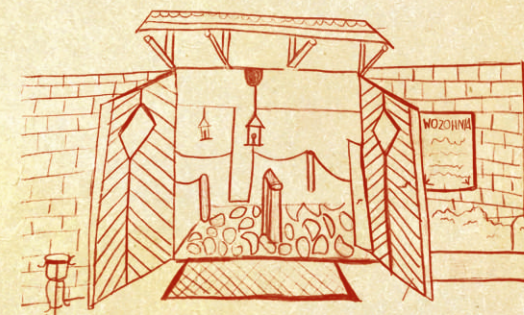

www.mila.org.pl
www.bestquest.pl

Quest

Polak Węgier dwa bratanki

Gdzie to jest?

Niedzica jest miejscowością leżącą w polskiej części Spisza,
a quest będzie przebiegał przez część Niedzica Zamek. Dojechać tu
można drogą nr 969 z Nowego Targu. Samochód zaparkuj na
jednym z parkingów przy zamku lub poniżej drogi do
Sromowiec Niżnych. Quest rozpoczyna się w przy kawiarni
„Turbinka”, ul. Widokowa 3, Niedzica.

Tematyka:

Quest opowiada o zamku, jego właścicielach i historii
miejscowości. Można poznać dzięki niemu niektóre legendy
i tajemnicze wydarzenia.

Czas przejścia: 1 h 30 min

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14	15	16	17	18	19	20	21	22						

Witaj w Niedzicy, w pięknej, spiskiej krainie.
Niech Ci w niej czas szybko i miło popłyynie.
Za chwilę wyruszysz w pełną przygód drogę,
Lecz Ci najpierw zdradzę maleńką przestrożę.

Liczy się dziś wiedza i dobra zabawa,
A nie wygrana i z niej w świecie sława.
Gdy stoisz przed Turbinką i wyruszyć masz chęć,
Idź prosto przez parking i na pasy skreć.

Sprawdź czy jest bezpiecznie i ruszaj przez pasy,
Potem w górę, gdzie ujrzysz zamek pełen krasy.
Na rozwidleniu dróg nietypowy dom stoi,
Który dzisiaj chętnych nakarmi i napoi.

Z muru pruskiego dom jedyny na Spiszu
Przy drodze Karczma ¹⁶ skryta w drzew zaciścu.
Na jednym z nich ¹⁸ może Cię nie zmylą.
Niech na chwilę się karty historii rozchylą.

Przez wieki panami ziem tych Węgrzy byli,
Rządzili mądrze i w zamku dostatnio żyli.
Zacne rody – ostatni Salamonowie.
Obecnie na pamiątkę z wieży zamkowej

Węgierska melodia o dwunastej grana,
Tak jak restauracja ¹⁷ ¹⁹ jest zwana.
Najdłużej w Europie trwała tu pańszczyzna,
Do XX¹ wieku – długo – każdy przyzna.

Karczma była dawniej zarządcy siedzibą,
Gdzie chłopci stawiali się i latem i zimą
Na dźwięk dzwonka już o szóstej z rana
Do pracy w gospodarstwie dla swojego pana.

Jan Janos był ostatnim chłopem pańszczyźnianym,
W spiskiej mowie dawniej żelorzem nazwanym.
Skarbnicą historii było jego życie,
Sto cztery lata przeżył pracowicie.

Idź ¹⁹ szlakiem prosto, później w lewo,
Spójrz za drewniany płot – zobaczysz drzewo
I bryłę budynku dużego, ciemnego,
Strzałka Cię zachęci by dotrzeć do niego.

W XVIII wieku został zbudowany,
Zimą jest zazwyczaj on pozamykany.
Przez trzy wieki przez Spiszaków używany
²¹ z belek drewnianych na zrąb wykonany.

Rynna tradycyjna jest tu też drewniana
A z niej ²² wisi do wody łapania.
Trzy łódki drewniane, dłubankami zwane
Przez flisaków na Dunajcu były używane.

Obok kapliczka z siedmioma dzwonkami,
Otoczona bardzo starymi lipami.
Możesz spichlerz zwiedzić, jeśli masz ochotę,
Lub iść dalej questem i wrócić tu potem.

Dalej Profesorską idź w górę ulicą,
Dotrzesz do budynku, który był celnicą.
Jest ³, w ogrodzie pięknie położona,
Przy zapory budowie tutaj przeniesiona.

Dawniej stała dumnie na polskiej granicy.
Bezpieczeństwa kraju w niej strzegli strażnicy.
Policz, ¹⁸ osiem ma celnica stara.
O jej zachowanie ktoś tu się postarał.

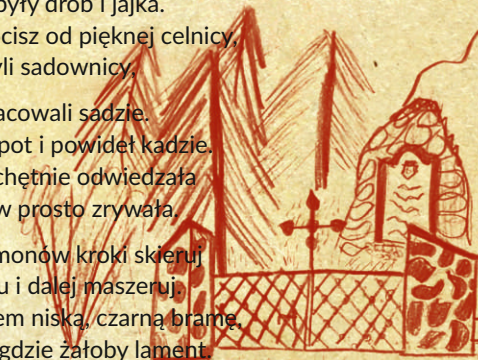
Mały domek obok – kurnik istna bajka,
Stąd na stół zamkowy były drób i jajka.
Gdy wzrok swój odwrócisz od pięknej celnicy,
Pomyśl, że tu kiedyś byli sadownicy.

Co w Ilony Salamon pracowali sadowie.
Z niego owoce na kompot i powideł kadzie.
W lecie swój sad pani chętnie odwiedzała
I słodkie owoce z drzew prosto zrywała.

Z Profesorskiej w Salomonów kroki skieruj
I pod górę wzdłuż płotu i dalej maszeruj.
Gdy zobaczysz z krzyżem niską, czarną bramę,
Doszedłeś do miejsca, gdzie żałoby lament.

Cmentarz ¹⁷ ¹⁹ – obiekt zabytkowy
Ostatnich właścicieli mogiłek rodowy.
Tu mąż Ilony przystań znalazł pod wapienną skałą.
⁵ Gezané – grób z tabliczką małą.

W którym i Ilona, co się z domu ¹⁰ nazywała
I innych Salamonów rezydencja stała.
W roku 1977
w kościele w Niedzicy, zwiedzenia wartym,

Ilonę pożegnali jej dawni poddani
Hołd oddając ostatni swojej zmarłej pani.
Po queście warto swe kroki skierować
Do św. Bartłomieja, gotyckiego kościoła.

Idź w dół ulicą uczonych z powrotem,
Miń celnicę i spichlerz i przez pasy potem.
Za pasami w prawo niech Cię park przyciągnie.
Schodków sześć i będą znów nowe historie.

Drogowskaz Ci wskaże, gdzie w ⁵ cichej
Biała Dama, Umina – statki są nieliczne.
Ty w przeciwną stronę skieruj kroki swoje
A otworzy przed Tobą gościnne podwoje.

Budynek co służy za ⁸.
Przewodnik o powozach opowie tu barwnie.
Panie mknęły z zamku powozem na kawę
Później tu się pierwszy samochód pojawił.

Teraz w stronę zamku, choć nie jest on celem
Lecz miejsce, gdzie legenda, których jest tu wiele.
W dębowej kapliczce ze ¹¹ św. Jerzy
I historia, w którą nie każdy uwierzy.

Właściciel zamku zakochał się w Cygance,
Co go omamiła swym niezwykłym tańcem.
Żołądz w ziemię wsadziła i strzec go kazała
By rodzina silna na wiek wieków trwała.

Kolejny potomek nie dbał o cenny dąb,
Czar Cyganki sprawił, że dzieci nie miał on.
Z lewej tablica – „⁹” zamek zwie się tak
Na drodze do niego „Strzeż się ¹³” znak.

Różne rody z zamku obszarem władały,
Z nich liczne węgierskie pochodzenie miały:
Berzeviczy, Zapolya, Horvath, Salamon,
Jedynie ród Łaskich był pewną odmianą.

Zamek powstał wysoko na wapiennej skale,
Od XIV wieku stoi jak na piedestale.
Nad bramą wejściową widnieje herb Horvathów,
W którym gryf trzyma w łapach ²⁰ magnatów.

1) Na Spiszu pańszczyzna trwała do 1931 roku.